

Notitie / Memo

Haskoning Nederland B.V.
Industry & Buildings

Aan: Tanja van Buiten (Blink,)
Van: Mark Hallmann (Haskoning)
Datum: 26 november 2025
Kopie: Rein Bruinsma (Haskoning)
Ons kenmerk: BK4498-RHD-XX-XX-FN-X-0001
Classificatie: Projectgerelateerd
Gecontroleerd door: Rein Bruinsma (Haskoning)

Onderwerp: Oplegnotitie nieuwbouwplan Scheepvaartstraat Deventer (geur en ZZS)

1 Inleiding

Blink, (voorheen Janssen de Jong projectontwikkeling) is voornemens een woningbouwcomplex te realiseren ter hoogte van de Scheepvaartstraat in het gebied van het Havenkwartier in Deventer. In het kader van een benodigde wijziging van het Omgevingsplan is voor het aspect geur een onderzoek¹ uitgevoerd om op basis van vergunde bedrijfssituaties na te gaan wat de geurbelasting ter hoogte van het woningbouwcomplex is ten gevolge van de omliggende geurrelevante bedrijven. Conclusies van dat onderzoek zijn:

- Ter hoogte van de bouwlocatie geldt dat de vier omliggende geurrelevante bedrijven individueel tenminste voldoen aan de richtwaarden zoals opgenomen in de Beleidsregel geur bedrijven (niet-veehouderijen) Overijssel 2024.
- De berekende cumulatieve geurbelasting van de vier bedrijven voldoet aan een toetsingskader dat voor een andere woonbestemming in het Havenkwartier in overleg met de gemeente Deventer is afgesproken.

Het beoordelingskader voor de cumulatieve geurbelasting is in 2022/2023 afgeleid uit de Beleidsregel geur van Overijssel en leunt sterk op het meten van de hedonische waarde (de (on)aangenaamheid van een geur). In augustus 2024 heeft de NEN de norm voor het meten van hedonische waarden ingetrokken, zodat een deel van de basis van het Overijssels geurbeleid weggenomen is. Op advies van de Omgevingsdienst IJsselland (ODIJS), in het kader van geur ondersteund door de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA), wordt daarom door de gemeente Deventer verzocht om aanvullend te toetsen aan het beoordelingskader zoals in de 'Handreiking Geur Industrie 2025' van de VNG (6 mei 2025, gepubliceerd november 2025) wordt voorgesteld.

Daarnaast is door de ODRA opgemerkt dat een beoordeling ten aanzien van ZZS (zeer zorgwekkende stoffen) ontbreekt. Verzocht wordt om in de onderbouwing toe te voegen of of wordt voldaan aan de MTR-waarden (maximaal toelaatbaar risiconiveau).

In onderhavige notitie wordt ingegaan op de opmerkingen die de ODRA ten aanzien van geur en ZZS heeft gemaakt.

¹ 'Geuronderzoek nieuwbouwplan Scheepvaartstraat Deventer, ten behoeve van een procedure wijziging omgevingsplan', Haskoning, 21 augustus 2025, ref: BK8146-RHD-XX-XX-RP-X-0002

2 Toetsing geursituatie aan Handreiking Geur Industrie 2025

In de Handreiking Geur Industrie 2025 (verder: Handreiking) wordt ter hoogte van geurgevoelige gebouwen de geursituatie per activiteit (bedrijf) individueel beoordeeld (aan 98- en 99,9-percentiel) en wordt tevens een toetsing uitgevoerd aan de gecumuleerde geursituatie (aan 90-percentiel (indicatief) en 98-percentiel).

2.1 Individuele beoordeling

In onderstaande tabel worden de uitkomsten van de eerdere berekeningen van de vergunde situatie voor de individuele bedrijven (zie bijlage 1 van het geuronderzoek) getoetst aan de afwegingsruimte die in de Handreiking is opgenomen.

Groen = maximale waarde voldoet aan standaardwaarde

Geel = maximale waarde voldoet niet aan standaardwaarde, blijft wel binnen afwegingswaarde

Tabel 1 Beoordeling individuele bedrijven

Bedrijf	Aard geur (default hinderlijkheids- klasse) ¹⁾	Standaardwaarde [ou _E /m ³]		Afwegingswaarde [ou _E /m ³]		Berekende geurbelasting ²⁾ [ou _E /m ³]	
		98-perc.	99,9-perc.	98-perc.	99,9-perc.	98-perc.	99,9-perc.
Asfaltcentrale	Hinderlijk ³⁾	0,5	2,0	1,5	6,0	0,01 - 0,04	0,98 - 1,17
Continental Bakeries	Neutraal / aangenaam	0,5	2,0	5,0	20	0,25 - 0,97	0,57 - 3,47
ForFarmers	Hinderlijk ³⁾	0,5	2,0	1,5	6,0	0,46 - 0,83	1,73 - 2,45
Trivium	Hinderlijk ³⁾	0,5	2,0	1,5	6,0	0,57 - 0,63	1,43 - 1,73

1) Van de default hinderlijkheidsklasse zou onderbouwd afgeweken kunnen worden.

2) De geurbelasting is steeds op 10 toetspunten berekend. Weergegeven is de range van uitkomsten.

3) Opgemerkt wordt dat de aard van de geur van de Asfaltcentrale, ForFarmers en Trivium eerder door bevoegd gezag als 'minder hinderlijk' is aangemerkt.

Uit tabel 1 valt op te maken dat voor alle bedrijven ter hoogte van de Scheepvaartstraat geldt dat er sprake is van een geurbelasting die lager is dan de afwegingswaarde van de Handreiking.

2.2 Cumulatieve beoordeling

De cumulatieve geursituatie is in het geuronderzoek van augustus (voor alleen de 98-percentielwaarde) al bepaald. Daarbij heeft echter geen verschaling plaatsgevonden naar aard van de geur (uitgegaan is van hinderlijkheidsklasse 'minder hinderlijk'). De resultaten van deze berekening zijn samengevat in onderstaande tabel 2, waaraan ook het resultaat voor de 90-percentielwaarde is toegevoegd.

Groen = waarde voldoet aan de conceptwaarde (90-perc.) of aan afwegingswaarde (98-perc.)

Tabel 2 Beoordeling cumulatieve situatie (zonder verschaling)

Toetspunt	Omschrijving	Coördinaten [X, Y]	Hoogte [m]	Concept- range cumulatie- waarde 90-perc. [ou _E /m ³]	Afwegings- waarde cumulatief 98-perc. [ou _E /m ³]	Berekende geurbelasting [ou _E /m ³]	
						90-perc.	98-perc.
TP1	Punt 1, laag	208.466, 473.686	1,5	0,5 tot 1,0	3,0	0,46	1,58
TP2	Punt 2, laag	208.474, 473.791	1,5			0,43	1,46
TP3	Punt 3, laag	208.458, 473.792	1,5			0,42	1,44
TP4	Punt 4, laag	208.449, 473.688	1,5			0,43	1,55
TP5	Punt 5, laag	208.476, 473.720	1,5			0,47	1,55
TP6	Punt 1, hoog	208.466, 473.687	15			0,46	1,55
TP7	Punt 2, hoog	208.474, 473.792	15			0,43	1,45
TP8	Punt 3, hoog	208.458, 473.793	15			0,42	1,43
TP9	Punt 4, hoog	208.449, 473.689	15			0,43	1,53
TP10	Punt 5, hoog	208.476, 473.721	49			0,26	1,46

Uit tabel 2 valt op te maken dat de maximale cumulatieve geurbelastingen die zijn berekend als volgt zijn:

- 0,47 ou_E/m³ als 90-percentiel (voldoet aan conceptrange met maximale waarde van 0,5 tot 1,0)
- 1,58 ou_E/m³ als 98-percentiel (voldoet aan de afwegingswaarde van 3,0)

Op basis van de default hinderlijkheidsklassen van de Handreiking wordt de geur afkomstig vanuit Continental Bakeries aangemerkt als 'neutraal / aangenaam' en wordt de geur vanuit de andere bedrijven aangemerkt als 'standaard hinderlijk'. Vanwege de aard van de geur van Continental Bakeries worden de geurvrachten in de cumulatieve situatie met een factor 3,33 verschaald (gelijk aan het verschil in normstelling). Derhalve is voor de cumulatieve situatie een herberekening uitgevoerd waarvan de resultaten in tabel 3 zijn samengevat.

Groen = waarde voldoet aan de conceptwaarde (90-perc.) of aan afwegingswaarde (98-perc.)

Tabel 3 Beoordeling cumulatieve situatie (met verschaling)

Toetspunt	Omschrijving	Coördinaten [X, Y]	Hoogte [m]	Concept- range cumulatie- waarde 90-perc. [ou _E /m ³]	Afwegings- waarde cumulatief 98-perc., [ou _E /m ³]	Berekende geurbelasting [ou _E /m ³]	
						90-perc.	98-perc.
TP1	Punt 1, laag	208.466, 473.686	1,5	0,5 tot 1,0	3,0	0,22	1,21
TP2	Punt 2, laag	208.474, 473.791	1,5			0,21	1,17
TP3	Punt 3, laag	208.458, 473.792	1,5			0,20	1,15
TP4	Punt 4, laag	208.449, 473.688	1,5			0,21	1,19
TP5	Punt 5, laag	208.476, 473.720	1,5			0,22	1,20
TP6	Punt 1, hoog	208.466, 473.687	15			0,22	1,24
TP7	Punt 2, hoog	208.474, 473.792	15			0,21	1,20
TP8	Punt 3, hoog	208.458, 473.793	15			0,20	1,19
TP9	Punt 4, hoog	208.449, 473.689	15			0,21	1,22
TP10	Punt 5, hoog	208.476, 473.721	49			0,13	1,44

Uit tabel 3 valt op te maken dat de maximale cumulatieve geurbelastingen die zijn berekend als volgt zijn:

- 0,22 ou_E/m³ als 90-percentiel (voldoet aan conceptrange met maximale waarde van 0,5 tot 1,0)
- 1,44 ou_E/m³ als 98-percentiel (voldoet aan de afwegingswaarde van 3,0)

3 Beoordeling ZZS

Voor het bouwproject aan de Scheepvaartstraat geldt dat de afstand tussen de bouwlocatie en de omliggende bedrijven die in het kader van geur zijn beschouwd minimaal 500 meter bedraagt. Daarmee geldt dat, als er al sprake is van ZZS-emissies bij omliggende bedrijven, er sprake is van een sterke verdunning van de concentratie.

De emissies van ZZS worden in algemene zin (tenzij er vanuit een BREF andere emissie-eisen worden gesteld) gelimiteerd door de emissie-eisen die gelden op basis van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) artikel 5.30. Voor ZZS gelden de onderstaande waarden voor emissies van MVP1 (vaste stoffen) en MVP2 (vloeibare en gasvormige stoffen) vanuit gekanaliseerde bronnen:

Tabel 5.30 Emissiegrenswaarden

Stof of stofklasse	Emissiegrenswaarde in ng/Nm ³ of mg/Nm ³ of ng TEQ/Nm ³	Ondergrens per puntbron in kg/jaar
MVP1	0,05 mg/Nm ³	0,075 kg/jaar
MVP2	1 mg/Nm ³	1,25 kg/jaar

Bij een vergunningaanvraag wordt de emissiesituatie van bedrijf door BG getoetst. Daarnaast geldt voor bovengenoemde eisen uit het Bal een directe werking waaraan voldaan moet worden (tenzij bij maatwerkbesluit afwijkende normen zijn vastgesteld). De normstelling is daarbij dusdanig dat als aan de emissie-eisen wordt voldaan er in de regel ook automatisch aan MTR-waarden voor ZZS wordt voldaan. Alleen in uitzonderlijke gevallen (veel bronnen, zeer hoge debieten en/of aanwezigheid van diffuse ZZS-bronnen) kan het voorkomen dat MTR-waarden door bedrijven overschreden dreigen te worden.

Tegelijkertijd geldt voor bedrijven ook een minimalisatieplicht ten aanzien van ZZS (voor gebruik en t.a.v. emissies naar lucht, bodem en water). Dit houdt in dat bedrijven periodiek (eens per 5 jaar) moeten onderzoeken wat de ZZS-emissies zijn en moeten bepalen welke maatregelen getroffen kunnen worden in het kader van minimalisatie. Mocht er (hoe onwaarschijnlijk ook) uit dat onderzoek blijken dat er sprake is van een overschrijding van de MTR-waarden dan dient een bedrijf maatregelen te treffen om de overschrijding weg te nemen.

Vanuit toetsing bij aanvragen van vergunningen en op basis van toezicht op het naleven van de vergunningen en wettelijke verplichtingen wordt zodoende geborgd dat er geen overschrijding voor een MTR-waarde van ZZS bij het nieuwbouwplan te verwachten is.

Naast ZZS emissie vanuit industriële bronnen kunnen ook andere activiteiten bijdragen aan de concentratie (immissie) van ZZS op leefniveau. Te denken valt aan wegverkeer, particulieren (zoals houtstook) en overige industrie. De bijdrages vanuit deze activiteiten leiden tot bijdrages (achtergrondconcentraties) die voldoen aan de MTR-waarden en een dalende trend vertonen ^{2, 3}. Er is geen aanleiding om te veronderstellen dat ter hoogte van de Scheepvaartstraat afwijkende waarden optreden ten opzichte van andere stedelijke locaties in Nederland.

² <https://www.clo.nl/indicatoren/nl045711-benzeen-in-lucht-1995-2024>

³ <https://www.clo.nl/indicatoren/nl047814-benzoapyreen-in-lucht-1990-2023>